

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 225 «Медична психологія»

Автор: доктор наук з державного управління, професор Рожкова І.В.

Затверджено на засіданні кафедри
загальної і медичної психології
Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри
загальної і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

ТЕМА 1. Психологія управління як наука
(лекційне заняття – 2 години)

План лекції:

1. Сутність, види, функції управління. Управління як процес.
2. Психологія управління як галузь психологічної науки.
3. Методологія і методи психології управління.

Ключові поняття теми: *управління, види управління, суб'єкт управління, організація, процес управління, функції управління, об'єкт психології управління, методологія, методи дослідження, менеджмент, сутність управління, об'єкт управління, управлінська діяльність, управлінське рішення, психологія управління, предмет психології управління, принципи дослідження, методика дослідження.*

ТЕМА 2. Психологія управління організаціями як предмет наукових досліджень

(лекційне заняття – 2 години)

План лекції:

1. Зародження і розвиток психології управління в лоні філософії.
2. Формування психологічних знань про управління в теорії управління.
3. Становлення і розвиток зарубіжної психології управління.
4. Становлення і розвиток вітчизняної психології управління.

Ключові поняття теми: *школа наукового управління, класична (адміністративна) школа управління, системний і ситуаційний підходи до управління, хоторнський експеримент, школа «фордизму», школа людських стосунків, школа поведінкових наук, парадигма.*

ТЕМА 3. Психологічна готовність керівників до управління організацією

(лекційне заняття – 2 години)

План лекції:

1. Керівник(лідер) як об'єкт психологічного дослідження.
2. Психологічні типи керівників.
3. Стилi керівництва.
4. Статтево-гендерний аспект проблеми в управлінні.

Ключові поняття теми: *керівник, керівництво, лідер, лідерство, тип керівника, тип лідера, стиль керівництва, авторитарний стиль керівництва, демократичний стиль керівництва, ліберальний стиль*

керівництва, комбінований стиль керівництва, «теорія рис», концепція «сила особистості», факторний підхід, поведінковий підхід, системний підхід, ситуаційна теорія лідерства, гендер, мозкова асиметрія.

ТЕМА 4. Психологічний аналіз управлінських функцій керівника

(лекційне заняття – 2 години)

План лекції:

1. Теоретичні основи рішень.
2. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень.
3. Процес розробки рішень.
4. Організація і контроль виконання рішень.
5. Евристичні методи розробки та прийняття рішень.

Ключові поняття теми: *рішення, альтернатива, класифікація рішень, процес розробки рішень, метод «прямої мозкової атаки», метод «635», метод «вільних асоціацій», прийняття рішення, людський фактор, евристика, метод «зворотної мозкової атаки», метод морфологічного аналізу, метод синетики.*

ТЕМА 5. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання

(лекційне заняття – 2 години)

План лекції:

1. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу.
2. Форми ділового спілкування.
3. Спілкування як комунікація.
4. Перешкоди в комунікаціях.
5. Зворотний зв'язок у процесі комунікації.

Ключові поняття теми: *ділове спілкування, переконання, наслідування, рівні активного слухання, техніка “Франкліна”, навіювання, форми ділового спілкування, збори, управлінський вплив, зараження, бесіда, розмова по телефону, переговори, наради.*

Рекомендована література

Основна:

1. Бакаленко О.А. Психологія управління. - Харків., ХНУРЕ. 2020. 120 с.

2. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с
3. Гура О.І., Гура Т.Є. Психологія управління соціальною організацією : навчальний посібник / О.І. Гура, Т.Є. Гура. – Запоріжжя : КПУ, 2013. – 168с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління : Посібник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – 2-ге видання, доповнене. – К.: Академвидав, 2010. – 544 с.
5. Жигайло Н.І. Комунікативний менеджмент: навч. посіб. / Н.І. Жигайло – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 368 с.
6. Кулініч І.О. Психологія управління : навчальний посібник. / Кулініч І.О. – К. : Знання, 2008. – 292 с.
7. І.В. Кукуленко-Лук'янець. Психологія управління: навчально-методичний посібник / Кукуленко-Лук'янець І.В. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012. – 140 с.
8. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник / О. Г. Угрин. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 164 с.

Допоміжна:

1. Васильченко О. М., Жебчук І. В. Переконання як засіб психологічного впливу в управлінській діяльності керівника закладу загальної середньої освіти. Психологічний часопис. 2019. Т. 5, № 9. С. 45-56.
2. Виноградова О. В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2018. 223 с.
3. Дзвінчук Д. Психологічні основи ефективного управління : навчальний посібник / Д. Дзвінчук. – К.: Зат НІЧЛАВА, 2000. – 280 с.
4. Занюк С.С. Психологія мотивації: навч. посібник / С.С. Занюк. – К.: Либідь, 2002. – 304 с.
5. Карамушка Л.М. Психологія управління: навч. посібник / Л.М. Карамушка – К. : Міленіум, 2003. – 344 с.
6. Карамушка Л.М. Психологічні засади організаційного розвитку : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 206 с.
7. Калюжна Ю. В., Захарова К. В. Факторний аналіз формування позитивного соціально-психологічного клімату колективу. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. 3(2). С. 108-112.
8. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): [Монографія] / Н.Л. Коломінський. – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
9. Крушельницька О. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. Крушельницька, Д. Мельничук. – 2-е вид., перероб. й доп.. – К.: Кондор, 2005. – 304 с
10. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Теорія і практика : навч. посібник / В.С. Лозниця. – К.: ТОВ „УВПК „Ексоб”, 2001. – 512 с.

11. Пірен М.І. Конфлікти і управлінські ролі: соціально-психологічний аналіз / М.І. Пірен. – К., 2000. – 200 с.
12. Психологія управління: Навчальна програма. / Укл. Карамушка Л.М. – К.: Міленіум, 2003. – 56 с.
13. Прищак, М. Д. Психологія управління в організації: навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Вінниця, 2016. – 150 с.
14. Сич В.М. Психологія управління: навчальний посібник / В.М. Сич – Кам'янець- Подільський, Медобори-2006, 2015. – 180 с..